

Møte tirsdag den 16. oktober 2012 kl. 13

President: Marit Nybakk

Dagsorden (nr. 8):

1. Innstilling fra Stortingets presidentskap om fordeling til komiteene av rammeområder med budsjettkapitler og utkast til romertallsvedtak vedrørende forslaget til statsbudsjett for 2013 (Innst. 1 S (2012–2013))
2. Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i reglement om Register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser (Innst. 21 S (2012–2013))
3. Innstilling fra Stortingets presidentskap om godtgjørelser for stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer (Innst. 22 S (2012–2013))
4. Interpellasjon fra representanten Michael Tetzschner til justis- og beredskapsministeren:

«Europol la i fjor frem en rapport som viser at organisert tigging ofte handler om menneskehandel. I dag vet vi at omreisende tiggere kan være et resultat av traficking. Svake grupper utnyttes bevisst til tigging, og både barn, kvinner og menn er utsatt. Gatebildet i Oslo er i stigende grad et bilde på virkningene av trafficking: prostitusjon, narkotikaomsetning og nettopp tigging. De lokale folkevalgte må få sterkere innvirkning på hvordan grensen trekkes mot uakseptable aktiviteter og annet som gjør bymiljøene utrygge for innbyggerne. Lokale myndigheter har gode forutsetninger for å vurdere sosiale hjelpetiltak og ordensforskrifter i sammenheng. Et forbud mot tigging vil hjelpe i kampen mot menneskehandel.

Vil statsråden overveie å gjeninnføre en lovhjemmel som kan gi bystyret i Oslo og andre aktuelle kommuner anledning til å forby tigging?»
5. Stortingets vedtak til lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom LO/Norsk Arbeidsmandsforbund og NHO/NHO Service (vekterkonflikten) ved tariffoppgjøret 2012 (Lovvedtak 1 (2012–2013), jf. Innst. 20 L (2012–2013) og Prop. 134 L (2011–2012))
6. Stortingets vedtak til lov om endringer i folketrygdloven og arbeidsmiljøloven (Lovvedtak 2 (2012–2013), jf. Innst. 396 L (2011–2012) og Prop. 118 L (2011–2012))
7. Referat

Presidenten: Representantene Peter Skovholt *Gitmark*, Anette *Trettebergstuen*, Per Roar *Bredvold*, Else-May *Botten*, Rigmor Andersen *Eide* og Robert *Eriksson*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Den innkalte vararepresentanten for Hedmark fylke, Thor *Lillehovde*, har nå tatt sete.

Fra representanten Torstein *Rudihagen* foreligger søknad om permisjon i dagene 16. og 17. oktober, for å delta i høynivådelen av det ellefte partsmøte under FN-konvensjonen om biologisk mangfold, i Hyderabad i India.

Denne søknad foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Vararepresentanten, Solveig *Rindhølen*, foreslås innkalt for å møte i permisjonstiden. – Det anses også vedtatt. Solveig *Rindhølen* er til stede og vil ta sete.

Statsråd Grete *Faremo* overbrakte 7 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Sak nr. 1 [13:03:04]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om fordeling til komiteene av rammeområder med budsjettkapitler og utkast til romertallsvedtak vedrørende forslaget til statsbudsjett for 2013 (Innst. 1 S (2012–2013))

Presidenten: Representanten Akhtar Chaudhry har bedt om ordet.

Akhtar Chaudhry (SV) [13:03:42]: Det er en verdi i det norske samfunnet at avstanden mellom mennesker skal være minst mulig. Dette er en verdi med stor oppslutning. Vårt samfunn er bygd på og vevd rundt denne verdien. Dette må vi som stortingsrepresentanter huske når vi fastsetter vår ... (presidenten klubber).

Presidenten: Et lite øyeblikk: Presidenten er nå usikker på om representanten Chaudhry har tatt ordet til riktig sak.

Akhtar Chaudhry (SV) [13:04:11]: Det er også representanten Chaudhry usikker på. (Munterhet i salen)

Presidenten: Stortinget behandler nå fordelingen av budsjettkapitler på de enkelte komiteer her i huset. Presidenten tror at det er sak nr. 3 representanten Chaudhry ønsker å si noe til.

Akhtar Chaudhry (SV) [13:04:25]: Som presidenten skjønner, så vil jeg ikke gå glipp av muligheten til å si noe i denne saken, og derfor meldte jeg meg. (Munterhet i salen)

Presidenten: Det forsto vi, men har representanten synspunkter på fordelingen av budsjettet? – Det har representanten ikke.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.

Sak nr. 2 [13:04:47]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i reglement om Register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser (Innst. 21 S (2012–2013))

Presidenten: Ønsker representanten Chaudhry ordet i denne saken? – Det ønsker ikke Chaudhry, men det gjør derimot representanten Per-Kristian Foss.

Per-Kristian Foss (H) [13:05:12]: Mens representanten Chaudhry finpusser sitt innlegg i sak nr. 3, er i hvert fall dette et innlegg i sak nr. 2. (Munterhet i salen)

Det gjelder Register for stortingsrepresentanters verv og økonomiske interesser, som er ment å gi en samlet informasjon om forhold av denne art, som er av berettiget interesse for allmennheten.

Presidentskapet vil understreke at registeret er en viktig faktor for å ivareta Stortingets og representantenes omdømme. Som kjent har vi ikke inhabilitetsregler for stortingsrepresentanter, men til gjengjeld praktiserer vi en regelbundet åpenhet om disse forholdene, og registeret er ment å dekke det.

Presidentskapet ønsker at registeret fortsatt skal være en enkel og lett tilgjengelig fremstilling av relevante interesser.

Presidentskapet har nylig foretatt en gjennomgang av registerets reglement og vil på denne bakgrunn foreslå enkelte endringer.

Først vil vi foreslå en justering av § 7 som innebærer at ekstraytelser som en representant får fra eget parti, blir registreringspliktig. Det kan f.eks. være ekstra lønn, bilgodtgjørelse, fri bil e.l., som kan hende enkelte – for å si det sånn.

Dernest foreslår presidentskapet to endringer i bestemmelsene i § 9 første punktum om registreringsplikt for selskapsinteresser som overskrider 1 pst. av selskapskapitalen. Det er regelen i dag. Vi ønsker at interesser i børsnoterte selskaper skal synliggjøres, selv om verdien av aksjene utgjør mindre enn 1 pst. i et stort norsk selskap kan, som kjent, være en ganske stor verdi. Vi foreslår å sette grensen til 1 G, som for tiden – etter justeringen i mai 2012 – er 82 122 kr. Det skal være grensen for å registrere interesser, i tillegg til prosentgrensen. Det er grensen som vil følge G-beløpets årlige regulering, og beløpet er valgt ut ifra det vi har sett er praksisen i våre naboland, de nordiske landene. Dette ligger omtrent på middelnivået av hva som er grensen i de øvrige nordiske landene.

For det andre mener presidentskapet at det bør klargjøres at underliggende selskapsinteresser skal oppgis til registeret. Det bør ikke være avgjørende for registreringsplikten hvordan en virksomhet er organisert, hvis realiteten er at det i underliggende selskaper foregår næringsvirksomhet. Det vil si at hvis man har et AS som registrerer alle ens interesser, som igjen eier andre AS som driver med aktiv virksomhet, skal også deres virksomhet registreres, hva enn de måtte gjøre.

Som en siste forandring foreslår vi en forenkling. Det vil si at registrering av henholdsvis reiser og besøk i utlandet, gaver eller annen økonomisk fordel med tilknytning til virket som stortingsrepresentant skal strykes etter ti år – altså en foreldelsesfrist på ti år. Det gjelder ikke andre interesser. Der er foreldelsen i det øyeblikk hvor f.eks. selskapet opphører. Da er det strøket fra registeret. Dette er også av hensyn til registerets samlede omfang, som etter hvert begynner å bli ganske stort.

Det var de tre justeringene av mindre art som foreslås. Jeg minner om at registeret er tilgjengelig, at man blir minnet om det jevnlig, og at det etter hvert også gjelder for re-

gjeringsmedlemmene, for regjeringen har fattet et særskilt vedtak om å slutte seg til registeret. Det er full åpenhet om også disse interessene.

Jeg minner om at man bør være forsiktig, men samtidig ikke overforsiktig. For eksempel er en blomsterbukett, som enkelte har forsøkt seg på, ikke registreringspliktig. Det er fortsatt en grense på 2 000 kr. Det betyr at enkle erkjentlighetsgaver er helt unødvendig å registrere, fordi registeret ikke er ment å skulle være en konkurranse i dyd eller åpenhet – eller hva man vil. Det er meningen at man skal følge de regler som gjelder for registeret.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

Sak nr. 3 [13:09:48]

Innstilling fra Stortingets presidentskap om godtgjørelser for stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer (Innst. 22 S (2012–2013))

Per-Kristian Foss (H) [13:10:20]: Presidentskapets flertall foreslår å følge lønnskommisjonens innstilling. Lønnskommisjonens innstilling innebærer en årslønnsvekst for representanter og statsråder på 4,1 pst. Det er det samme som forventet årslønnsvekst i stat og kommune.

Akhtar Chaudhry (SV) [13:11:02]: Jeg får prøve igjen!

Det er en verdi i det norske samfunn at avstanden mellom mennesker skal være minst mulig. Dette er en verdi med stor oppslutning. Vårt samfunn er bygd på og vevd rundt denne verdien. Dette må vi som stortingsrepresentanter huske når vi fastsetter vår egen lønn – eller godtgjørelse, som det formelt heter.

SV har alltid vært tilhenger av at vi som ledere ikke skal ha inntekter høyt over vanlige folks lønn. Stortingsrepresentanter skal ha en lønn å leve av, og som gjenspeiler vårt ansvar, men ikke mer enn det.

Det har til alle tider vært uenighet om stortingsrepresentanters og statsråders lønn. Noen mener at den er for lav, andre mener at den er for høy. SV er fornøyd med den lønnen stortingsrepresentanter og statsråder i dag får. Vi mener imidlertid at den er så høy at dersom vi øker den med samme prosent som for folk flest, vil kroneverdien bli altfor høy og gapet til vanlige folks lønn øke ytterligere.

For at stortingsrepresentanter og statsråder skal få lønnsøkning, men ikke mer enn vanlige folk, mener SV at vi bør legge oss på kronetillegg og ikke på prosenttillegg. Hvis vi fortsetter med prosenttillegg hvert år framover, vil avstanden mellom politikernes lønn og vanlige folks lønn øke mer og mer i årene som kommer. Dette er en utvikling SV ikke ønsker å bidra til.

Vi som ledere har et ansvar hva gjelder lønnsutviklingen i samfunnet generelt. Mange av mine kolleger, fra alle partier, har markert seg mot høye lønninger i næringslivet og i det offentlige apparatet. I dag er dagen da denne kritikken og dette standpunktet skal, og kan, gjøres konkret. Vi kan ikke være misfornøyd med det økende lønnsgapet

i næringslivet og i det offentlige uten at vi selv går foran som godt eksempel.

Det mangler ikke på oppfordringer fra ulike partier representert i denne sal om at lønnstakere må vise moderasjon. Dette budskapet kan, og vil, få innhold dersom man selv er varsom med lønnspålegget i dag.

Det har vært en debatt om hvorvidt Stortinget vil miste gode, talentfulle og engasjerte politikere dersom lønnen ikke økes kraftig. Til det har jeg to ting å si:

1. Politisk engasjement kan ikke kjøpes. De som har latt seg engasjere i politikken og til slutt havnet i denne salen, begynte ikke sitt engasjement for å bli rik av dette. Det var helt andre faktorer som engasjerte oss alle som i dag er stortingsrepresentanter eller statsråder. Her ser vi faktisk folk som har gått ned i inntekt for å tjene samfunnet fra stortingssalen eller fra regjeringsposisjon. Jeg ser derfor ikke at det er hold i dette budskapet.
2. Vi ser at det er kamp om stortingsplasser i nesten alle partier, og det er dyktige mennesker som kunne tjent mye mer andre steder enn på Stortinget. Det viser igjen at det er ingen krise, slik noen prøver å framstille det.

Jeg vil derfor anbefale Stortinget å stemme for mindretallets forslag fra presidentskapet.

Jeg tar til slutt opp dette forslaget.

Presidenten: Representanten Akhtar Chaudhry har tatt opp det forslaget han refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3.

Sak nr. 4 [13:14:55]

Interpellasjon fra representanten Michael Tetzschner til justis- og beredskapsministeren:

«Europol la i fjor frem en rapport som viser at organisert tigging ofte handler om menneskehandel. I dag vet vi at omreisende tiggere kan være et resultat av trafficking. Svake grupper utnyttes bevisst til tigging, og både barn, kvinner og menn er utsatt. Gatebildet i Oslo er i stigende grad et bilde på virkningene av trafficking: prostitusjon, narkotikaomsetning og nettopp tigging. De lokale folkevalgte må få sterkere innvirkning på hvordan grensen trekkes mot uakseptable aktiviteter og annet som gjør bymiljøene utrygge for innbyggerne. Lokale myndigheter har gode forutsetninger for å vurdere sosiale hjelpetiltak og ordensforskrifter i sammenheng. Et forbud mot tigging vil hjelpe i kampen mot menneskehandel.

Vil statsråden overveie å gjeninnføre en lovhjemmel som kan gi bystyret i Oslo og andre aktuelle kommuner anledning til å forby tigging?»

Michael Tetzschner (H) [13:16:12]: Oslo er det politidistriktet i Norge som er klart mest påvirket av tigging. Sentrum politistasjon utarbeidet i mai i år en rapport til Politidirektoratet om omfanget. Ved opptelling av tiggere hovedsakelig i Karl Johans gate og tilliggende gater og plasser ble det på én dag talt 187 tiggere fra Romania. 69 av disse ble kontrollert opp mot identifikasjonspapirer, og

68 av de personene som ble kontrollert, var registrert med straffbare handlinger. Samtlige av rumenerne tjenestepersonene kontrollerte, forklarte at de sov ute eller i bilene sine. Mange forklarte at de var her for sommeren for å tigge, og at de reiste flere turer til Norge årlig.

Det er betydelige ordensmessige utfordringer knyttet til de utenlandske tiggerne. Det skyldes at de er mange, og at de til dels ikke har bopel, noe som gjør dem ute av stand til å innrette seg på en tilfredsstillende måte.

Politiet mottar mange klager knyttet til monopolisering av offentlig sted, innkreving av uformelle avgifter, forsøpling, aggressive tiggere, pågåenhet, okkupasjon, overnatting i parker og på parkeringsplasser og opprettelse av teltleirer. Det kommer klager på urinerings og avføring og klage på støy, og matrester kastes i nærmiljøet og tiltrekker seg både måker og rotter. Det er klager knyttet til skoler og barnehager og beboere som ikke tør slippe ut barna. Oslo kommune anla en volleyballbane og opparbeidet et friområde med utegrill i området Elgsletta ved Akerselva for å gjøre området mer brukbart for familier, og for å foretrekke misbruksmiljøet. Grillene ble imidlertid fjernet da området langt på vei ble monopolisert av tiggere.

Hva gjelder tilknytningen mellom tigging og kriminalitet, er det ikke mulig å trekke ut statistikk for kriteriet «tiggere» eller lignende uttrykk. Imidlertid er Oslo politidistrikt av den oppfatning at man har et godt grunnlag for å mene at det er en slik sammenheng. Oslo politidistrikt uttaler:

«I perioden 1. januar 2011 til 22. mai 2012 er det i Oslo politidistrikt registrert 1787 straffbare forhold som gjaldt rumenske statsborgere, hvorav 1205 er vinningssaker.»

På sin side uttaler Majorstua politistasjon om nye trender og tigging:

«Den siste tiden har vi sett en ny trend der lommetyver og litt mer proffe tyver bruker tiggekoppene som alibi for å oppholde seg i sentrum. De kan tigge en dag og begå lommetyveri og annen kriminalitet neste dag. Tiggere fungerer også som «spottere» for lommetyver og de oppbevarer tyvegods for dem.»

Flere saker påtalemyndighetene har hatt i retten, viser en klar sammenheng mellom tigging og vinningskriminalitet. I en sak mot fire personer som hadde begått omfattende innbruddstyverier fra privatboliger kombinert med grovt heleri av store verdier, ble det på adressen hvor de hadde tilhold, påtruffet ytterligere tyve personer som livnærte seg av tigging og/eller prostitusjon. Flere av disse ble da straffeforfulgt for besittelse av tyvegods.

Ran og tyveri av eldre er også en utvikling som ses, gjerne i forbindelse med at vedkommende selv har gitt penger til tiggeren. I tillegg til dette rapporteres det at det i tiggermiljøet er observert øvrig kriminalitet, som tyveri av sykler og mobiltelefoner, tyveri fra containere og gjenbruksstasjoner av tv-er, pc-utstyr, klær, metalltyverier og lommetyverier. Oslo har nå flere lommetyverier i absolutte tall enn Berlin.

Disse fenomenene begrenser seg dessverre ikke bare til Oslo. Sør-Trøndelag politidistrikt har identifisert koblinger mellom tigging og kriminalitet, og uttaler:

«Vi har etterretningsinformasjon som tyder på at det er sammenheng mellom tigging og annen kriminalitet, spesielt ordensforstyrrelser, vinningskriminalitet og prostitusjon (...) herunder grovt tyveri fra person på offentlig sted, butikkyveri, bensinstikk og lignende.»

Rogaland politidistrikt uttaler at de mottar «klager fra publikum som opplever at de blir plaget av tiggere, eller er redde for å bli utsatt for kriminalitet som følge av at de blir oppsøkt av tiggere».

Videre:

«Etterretningsopplysninger viser at tiggerne er svært mobile og reiser over hele landet. De reiser ofte i følge og gjerne i minibusser. Noen av bilene vi har registrert i vårt distrikt har andre steder i landet vært knyttet til personer som har drevet med narkotikasalg, brudd på våpenloven (...)»

Kripos har i en rapport om organisert kriminalitet i Norge 2011–2012 uttalt:

«Det er urovekkende at mindreårige i større grad ser ut til å bli utnyttet i Norge. Dette gjelder særlig til tvangstjenester og tigging. Kriminelle grupper som driver med menneskehandel, er ofte involvert i annen kriminalitet, særlig narkotika- og vinningskriminalitet.»

Videre:

«Omfanget av organisert tigging i de største byene er stort, og det forventes ikke å minke i nær fremtid.»

Videre:

«Det har i debatten om innføring av et eventuelt forbud mot tigging blitt fremholdt at «mange» tiggere er menneskehandlet og at man ved et forbud vil kunne forhindre utnyttelse til tigging, herunder menneskehandel. Politidirektoratet er enig i dette.»

Tiggerforbud støttes også av alle politidistrikter som er særlig berørt av denne trafikken.

Jeg har ikke registrert at justisministeren – verken den nåværende eller den forrige – har vært særlig opptatt av disse problemene som jeg har reist i denne interpellasjonen. Justisministeren har vært helt fraværende i debatten, og justisministeren har – så langt jeg har registrert – ikke tatt noen initiativer for å skjerpe bestemmelsene. Hvis det er slik at myndighetene viker tilbake for å innføre et landsomfattende forbud, kan man stille seg spørsmålet om det ikke ville være naturlig å gi i hvert fall de byer og de kommuner som i første rekke føler problemene, en anledning til i det minste å skrive inn en hjemmel mot tigging i de lokale politivedtektene. Når justisministeren så langt ikke vil forholde seg aktivt til rådene fra politidistriktene og Politidirektoratet – senest Politidirektoratets brev til Justisdepartementet 4. juni i år – burde man i hvert fall gi de folkevalgte i kommunene, som tydeligvis har noe større nærhet til befolkningen enn Justisdepartementet, en slik hjemmel.

Da er det lokaldemokratiet som kan ta stilling til om man vil ha et slikt forbud, og jeg vil også legge vekt på at man i den enkelte kommune og i den enkelte by også har muligheten til å se et eventuelt innskjerpet tiggerforbud i sammenheng med andre sosiale tiltak som kommunen rår over.

Statsråd Grete Faremo [13:23:56]: Europol er en vik-

tig bidragsyter til vår kunnskap om menneskehandel og annen kriminalitet. I fjor utga organisasjonen en egen rapport om menneskehandel innen EU, i tillegg til at menneskehandel omtales i Europols trusselvurdering knyttet til all organisert kriminalitet.

Europols rapporter viser til at kriminelle grupper innen rombefolkningen er meget mobile. De mest sårbare personer innen rombefolkningen – barn og unge kvinner – står i fare for å bli utnyttet til menneskehandel av kriminelle. Dette skyldes ikke minst at myndighetene i mange EU-land har inntatt en lite aktiv holdning til denne utfordringen.

Europols rapporter peker på at størrelsen på rombefolkningen og tilgangen borgere av Romania og Bulgaria nå har til Schengen-området, gjør at det må forventes en økning i menneskehandel utført av kriminelle grupperinger innen rombefolkningen.

I mange EU-stater er det en atskillig større andel barn som er involvert i tigging, enn i Norge. Vi har imidlertid nylig sett hvordan politiet i Hordaland har stanset virksomheten til en gruppe som utnyttet barn til tyverier og tigging.

Etter min oppfatning er det likevel ikke grunnlag for å si at det er sannsynlig at en person fra rombefolkningen som tigger på gaten i Norge, er et offer for menneskehandel. De som tigger her, er en uensartet gruppe som ofte opererer innen familiegupper med sammensatte maktreelasjoner.

Under Bondevik II-regjeringen la Justisdepartementet til grunn i Ot.prp nr. 90 for 2003–2004 at skadefølgeprinsippet burde være utgangspunkt og grunnvilkår for avkriminalisering. Den mest grunnleggende konsekvensen av skadefølgeprinsippet er at handlinger som i vår tid ikke er egnet til å medføre skade eller fare for skade, bør avkriminaliseres. Når det gjelder tigging, ble det lagt til grunn at det ubehag alminnelig tigging kan vekke hos forbipasserende, ikke kunne anses som en skade, og derfor ikke burde kvalifisere til bruk av straff. I Innst. O. nr. 10 for 2005–2006 sluttet en enstemmig justiskomiteé seg til dette, selv om komiteen bemerket av antallet personer som ba forbipasserende om penger, hadde økt noe i de større byene de siste årene.

I tråd med det Stortinget la til grunn ved behandlingen av forslaget om oppheving av løsgjengerloven, mener jeg at vi som samfunn bør tåle å konfronteres med tigging. Det ubehag den enkelte borger måtte føle i møte med personer som tigger, kan ikke gi grunnlag i seg selv for et forbud mot tigging. I den grad tigging utøves på en måte som av andre årsaker er lovstridig, typisk ved at tiggeren forfølger eller opptrer truende overfor forbipasserende, har politiet hjemmel til å gripe inn etter politilovens bestemmelser.

Regelverket om orden på offentlig sted er bl.a. satt til å ivareta helsemessige forhold. Interpellanten viser til gatebildet i Oslo i sommer. På mitt initiativ har det blitt gitt en omfattende rapportering fra politiet gjennom de siste måneder, og vi har sett en situasjon som var uakseptabel. Situasjonen utfordret håndhevingen av regelverket.

Jeg vet ikke hvor ofte representanten Tetzschner er i kontakt med sine egne partifeller i Oslo. Men jeg tok ini-

tiativ overfor byrådslederen til et møte i slutten av august i år, og vi hadde en åpen diskusjon rundt disse forholdene. Jeg oppfatter at Oslo kommune gjennom sitt samarbeid med politiet og andre aktører har en konstruktiv tilnærming til utfordringene. Jeg formidlet at regjeringen ikke vil innføre et forbud mot tiggung, men at stat og kommune må samarbeide om å dempe tilstrømmingen av grupper som i realiteten ikke har midler til å oppholde seg på lovlig vis i Norge, og som bidrar til uorden i byen. Jeg opplever at Oslo kommune er kreative i sin tilnærming.

Ett tiltak kan etter min mening være at Oslo kommune vedtar en meldeplikt for alle som ønsker å samle inn penger. En slik registreringsordning sammen med en gjennomtenkt politistrategi har andre steder vist seg egnet til å redusere omfanget av tiggung. Sammen med flere andre ulike tiltak, bl.a. en tydeligere praksis med hensyn til å utstede arbeidstillatelser og tillatelser til gatesalg, kan man sikre en situasjon der ordensforstyrrelser forebygges bedre, og der personene det gjelder, bedre forstår hva de må forholde seg til under et opphold i Norge.

Departementet har også til vurdering en lovendring som kan åpne for at politiet kan sette rammer for hvor og når pengeinnsamling på offentlig sted kan foregå. Samarbeidet med byrådet i Oslo, også om disse spørsmålene, er konstruktivt. Oslopolitiet utviklet i år retningslinjer for politiets håndtering av overnattinger på offentlig sted, som bidro til at politiet utover sommeren håndhevet reglene på dette området på en fast og forutsigbar måte.

Det er adgang til å tigge på offentlig sted i Norge. Jeg har tro på at et godt videre samarbeid mellom berørte myndigheter vil resultere i en bedring av forholdene i tiden framover. Jeg ønsker likevel velkommen alle gode innspill til tiltak, for denne situasjonen vil vi måtte følge nøye.

Michael Tetzschner (H) [13:30:32]: Jeg vil takke statsråden for svaret – mer for at det ble gitt et seriøst svar enn at byens befolkning og utsatte boligstrøk kan glede seg til igjen med trygghet å slippe barn ut på sine nærlekeplasser. Det var ikke noe i det statsråden sa som bar bud om at man vil gripe til de virkemidlene som man inntil for få år siden hadde, og som var med på å skape trygghet i byen.

Jeg vil også uttrykke en aldri så liten forundring over politikere som egentlig har – opprinnelig i hvert fall – et tilhold på venstresiden, og som synes dette er helt greit for særlig de familiene som kanskje bor i litt mindre boliger, som bor sentrumsnært, og som er veldig avhengig av å ha friområdene, fellesområdene, tilgjengelig for sine lovlige sysler og for sin rekreasjon.

Dette synspunktet at tiggung, og det som også følger med, liksom skal være en avlat vi i vår velstand skal betale – det er altså en avlat som ikke betales av dem som bor i velordnede rekkehus, men av dem som kanskje nettopp er avhengig av at disse områdene, de nære byområdene, fungerer.

Så vil jeg også si at jeg holder meget god kontakt med partifeller i Oslo, og de synes ikke meldeplikt er en god idé. Det er gode grunner til at meldeplikt ikke er en god idé. For det første fremkommer det av Politidirektoratets brev til Justisdepartementet 4. juni som er sitert fra før.

For eksempel for Østfold ble det endret slik at utenlandske tiggere skulle registrere seg. Ordningen har ikke funnet tilfredsstillende, idet kun et fåtall personer har registrert seg – og lignende fra Sør-Trøndelag politidistrikt, som har innført meldeplikt i medhold av politivedtektene, uten at det har avhjulpet problemene.

Man står igjen med at man ikke er villig til å gripe til de enkleste virkemidlene som man hadde inntil endringene for syv år siden. Det å vise til innstillinger i denne sal og tidligere motiver for å fjerne løsgjengerlovens paragrafer på disse punktene viser nettopp at man ikke har vært villig til å følge utviklingen.

Den andre grunnen til at meldeplikt heller ikke er noen god idé, er at det vil de facto være en autorisasjon av tiggung, og da vil man heller ikke ha noen inngreps hjemmel, fordi da vil man eventuelt bare kunne gripe inn overfor en manglende meldeplikt, og ikke overfor det som er selve grunnproblemet: tiggung. Det jeg legger vekt på i denne sammenhengen, er at tiggung ikke opptrer som et isolert fenomen, men henger sammen med et kriminalitetsbilde – slik justisministerens egne etater bærer bud om.

Statsråd Grete Faremo [13:34:00]: Den utfordringen vi diskuterer her i dag, tror jeg ikke er tjent med en diskusjon om hvordan komme seg tilbake til fortiden, og debatten rundt løsgjengerloven og de prioriteringer som ble gjort tilbake rundt 2004–2006, er verdifulle betraktninger å ha med seg inn i hvordan adressere dette spørsmålet også framover.

Vi skal evne å forebygge kriminalitet, og vi skal også evne å bekjempe kriminalitet og adressere dette der hvor det måtte forekomme – også om det forekommer i den settingen som vi diskuterer i dag. Jeg opplever at ikke minst Oslo-politiet har adressert ordensforstyrrelsene, sammen med kommunen, på en helt annen måte i den senere tid enn hva man gjorde noe tidligere. Jeg opplever også at politiet diskuterer nye måter å adressere kriminalitet over flere politidistrikter på, enten det dreiser seg om vinningskriminalitet, lommetyveri eller andre former for kriminalitet.

Representanten Tetzschner refererte til den tidligere dialogen som fant sted mellom Oslo kommune og Politidirektoratet, og som strandet. Det nye initiativet som jeg har tatt overfor byrådet, har jeg erfart ble tatt positivt imot. Derfor diskuterer vi nå både hvilke endringer som trengs i kommunale vedtekter, og hvilket samarbeid mellom kommune og politi som kan gi de best mulige løsninger – en registreringsordning kombinert med en meldeplikt, hvor vi også har adressert spørsmålet om lovendring med å si at vi vil vurdere om det også er riktig å gjøre en lovendring som åpner opp for en regulering basert på tid og sted.

Men dette vil vi altså måtte komme tilbake til.

Jan Böhler (A) [13:37:00]: Jeg takker for interpellasjonen. Jeg tror det er viktig at vi kan diskutere disse spørsmålene på en konkret måte uten å havne i noen form for stigmatisering av noen grupper, og det tror jeg vi skal være i stand til her i dag.

Jeg har også merket meg trekk ved utviklingen de siste

månedene som bør vektlegges. Jeg så at Aften hadde en reportasje for en ukes tid siden hvor de hadde gått igjennom en rekke dommer i tingretten i Oslo. Der var det slik at personer som var kommet hit for å tigge, men som på grunn av at de ikke tjente nok på det – ble det også sagt direkte – var blitt involvert i kriminalitet, vinningsforbrytelser osv.

Jeg fulgte også med på saken om menneskehandel som gikk i Bergen rett før fellesferien, der det i første omgang er en dom i førsteinstans som jeg tror ankes. Men hovedtemaet bekymret meg fordi dommen som falt i førsteinstans, gikk ut på menneskehandel, tvangsekteskap, voldtekt, og så var forsvaret lagt opp rundt at dette var kultur i den befolkningen – at de derfor ikke skulle kunne dømmes for voldtekt, tvangsekteskap og menneskehandel. Når det begrunnes med kultur, tror jeg vi må være klar over at like mye som at man ikke kan si at alle som er tiggere, driver med kriminalitet – ikke på noen måte – kan man ikke si at det ikke har noen som helst sammenheng. Vi må greie den balansen, og det tror jeg vi har så mye dokumentasjon på at den fasen av diskusjonen bør vi være over.

Da blir spørsmålet om de som kommer hit, drar hit for å tigge – uansett bakgrunn. Det kan være frivillig, det kan være organisert innenfor en ramme hvor det er tradisjoner, press osv., eller det kan være mer en form for tvang. Hvordan dette er sammensatt, er det ingen som har full oversikt over. Men jeg regner med at alle er enige om at det vil være en stor fordel både for de som tigger og for samfunnet – alle andre – at vi får gjennomført tiltak for å redusere tiggung og tiggermarkedet. Da finnes det både positive virkemidler, og det finnes restriktive virkemidler.

Først et par positive virkemidler, som jeg mener vi bør vektlegge mer: For det første det omfattende programmet som EU nå iverksetter overfor rombefolkningen i hele Europa. De skal bruke ca. 17 mrd. euro over fire år, og det er en stor innsats i forhold til bl.a. plikt til skolegang. Norge skal bruke rundt 2,5 mrd. kr i EØS-midler over fire år i Romania. Det er viktig for oss at disse midlene blir brukt riktig, inn mot den delen av befolkningen som trenger mest hjelp, særlig rombefolkningen. Det er også viktig at disse er til stede og kan motta tilbudene, kan motta velferdstiltakene som skal bygges opp: skolegangen, boligtilbudet, det som gjøres på arbeidsmarkedet, osv. Vi har også noen frivillige norske organisasjoner som er i gang med prosjekter. Det er et samspill mellom det å bygge opp tiltak i hjemlandet, noe jeg regner med alle er positive til og støtter opp om – og det å ha tiltak for å redusere tiggermarkedet her.

Spørsmålet er: Hvordan redusere det? Jeg ble litt skuffet over den delen av representanten Tetzschners innlegg som gjaldt registrering, meldeplikt. Jeg har satt meg inn i dette siden det i 2010 var et enstemmig vedtak i Oslo bystyre om å gå inn for det. Da ønsket man jo det. Jeg har hørt om gode erfaringer fra Trondheim, Bodø og en rekke andre byer i landet som har et system hvor man skal melde seg på politistasjonen og registrere seg for å kunne tigge. De som er her med dårlige hensikter, har liten vilje til å oppsøke politistasjonen og registrere seg. De som ikke har registrert seg, og allikevel sitter og tigger dagen etter – da bør politiet gjøre jobben sin med å bortvise dem og illegale dem bøter som ikke følger opp meldeplikten og regis-

treringsordningen. I de tilfellene der dette ikke har fungert, kan det skyldes svakheter ved den innsatsen. Antallet tiggere i Trondheim har ligget på, etter hva jeg har sett, 10–15 stykker – altså en helt annen situasjon enn i Oslo.

Når det gjelder muligheten for at man i lokale politivedtekter skal kunne begrense tiggung, er det et forslag som jeg synes representanten Tetzschner argumenterer godt for – samspillet mellom kommune og politi når det gjelder å se den lokale utfordringen, ta tak i den der og da, og at man ikke trenger å ha et generelt, landsdekkende forbud fordi situasjonen er så forskjellig i ulike kommuner. Det er et forslag som ligner på det Arbeiderpartiet i Oslo har fremmet og argumentert for, og nå vedtatt på sitt årsmøte, og som regjeringen og statsråden nå bekrefter at man vurderer. Dette er en interessant innfallsvinkel når det gjelder å finne en mellomløsning, mellom generelt forbud og dagens situasjon.

Åse Michaelsen (FrP) [13:42:24]: Jeg synes representanten Böhler talte bra. Mye av det som ble sagt, er vi helt enige i. Men det er nå sånn at hvis utlendinger tigger i Norge, så er det noe galt med det sosiale og ikke minst økonomiske nettverket i det landet de kommer fra. Da er det sånn at strakstiltak faktisk ikke løser problemet. Vi er nødt til å tenke på langsiktige løsninger – det er påkrevd.

Vi vet også at i noen kulturer har tiggeriet sammenheng med folkegruppers leveste. De kan leve som nomader i de land og kulturer hvor det er historiske og geografiske forutsetninger for det, men ikke i industrialiserte og pengebaserte samfunn sånn som her i Norge. Derfor er fattigdomsproblemene internasjonale. Den må løses bilateralt og multilateralt, og det må samarbeid til både mellom nasjonene og mellom religiøse og humanitære organisasjoner, fortrinnsvis i den enkeltes hjemland.

Det jeg sa nå, var en del av det som stod i Fremskrittspartiets Dokument 8:71 S for 2011–2012, som ble fremmet i 2011. Vi har sett – siden dette forslaget ble fremmet og nedstemt – hvordan det har ballet på seg, særlig om sommeren, når det gjelder tiggung. Verken det forslaget som representanten Tetzschner snakker godt for – å lage et lokalt forbud fra bydel til bydel eller fra sted til sted – eller det som Arbeiderpartiet har som sin hovedsak – altså meldeplikt – kan ikke vi se at løser problemet. For den enkelte som tigger, er jo allerede kommet til Norge, og det blir egentlig bare en forskyvning av problemene. For om man ikke har lov til å tigge i Oslo, ja vel, hvor skal de så gjøre av seg? Var det noen som trodde at de reiser ut av landet igjen? Nei, da reiser de til neste kommune. Da vil man få en opphopning i f.eks. Drammen. Og vi kan da ikke være tjent med at vi tvinger disse folkegruppene på en evig reise rundt i det ganske land. Vi må ta utgangspunkt i å hjelpe disse gruppene som har behov, først og fremst i hjemlandet sitt. Det er humant.

Da justiskomiteen var i Romania, besøkte vi ulike organisasjoner som jobbet målrettet med romfolkets problemer. Representanten Böhler var inne på nettopp dette: Hvordan kan vi hjelpe disse gruppene, både med å etablere gode boforhold, etablere skolegang, osv.? Da hjelper det ikke at Norge lar det være tillatt å kunne tigge her. Da blir

det faktisk lukrativt å låne barn, låne naboens barn, stjele barn og ta dem med til Norge: ta dem ut av skolen, ta dem ut av de trygge omgivelsene som de er i, for å bruke dem her fordi det er penger å tjene på dem.

Det er også sånn at organisert kriminalitet blir begått under dekke av tigging. Og selv om noen kanskje kommer til Norge i god tro og tror at de kan tjene til livets opphold med tigging, så ender mange av dem i organisert kriminalitet. Dette er svake grupper som står lagelig til for hogg. Vi må få til tiltak i hjemlandet.

Jeg kommer fra Sørlandet, og i Kristiansand ble det bygd en offentlig sanitærbrakke som ble satt nede på kaia. Det har også skapt debatt. For det blir jo til at vi lager en sånn «vi»- og «de»-debatt – de som tigger skal ikke få lov til å benytte offentlige toalett, de skal måtte gå i en brakke spesielt laget for dem. Blir ikke det en forskjellsbehandling? Den debatten har i hvert fall rullet nede på Sørlandet, og det er mange aspekter ved den som jeg synes flere bør se på og ta til seg.

Derfor har vi i Fremskrittspartiet diskutert sommerens hendelser. Vi har diskutert den økningen som har vært, og vi opprettholder vårt syn på at det bør være et helhetlig forbud i hele landet. Så får vi være villige til å se på ulike tiltak med våre EØS-midler og med andre midler for å løse problemene i den enkeltes hjemland. Derfor må vi innføre forbud mot tigging på offentlig sted, og så får alternativet være – inntil dette blir en realitet – at en gir den enkelte kommune myndighet til å regulere dette.

Akhtar Chaudhry (SV) [13:47:37]: Det var et fantastisk innlegg interpellanten, min kollega, holdt for å bekjempe kriminalitet. Men konklusjonen var litt rar. Han søkte ikke en eneste gang om tiltak for bekjempelse av kriminalitet, ikke ba han om mer politi, ikke ba han om mer penger, ikke ba han om lovhjemmel – ingenting. Han kom rett inn på et forbud mot tigging. Men det er også litt rart at han ikke ber om å forby tigging. Han ber om at lokalpolitikerne gis mulighet til å forby tigging i by etter by. Og der har representanten Åse Michaelsen et meget gyldig poeng: Hvorfor skal vi gjøre det sånn at vi dytter mennesker fra by til by, fra kommune til kommune? Hvorfor legger ikke Høyre fram – akkurat slik som Fremskrittspartiet gjør – et forslag i denne sal om å forby tigging generelt over hele landet? Dette håper jeg at representanten hjelper oss med å forstå, fordi det klarer vi ikke med en slik uryddig framstillingsmåte.

Jeg har jobbet lenge med dette problemet. Jeg har besøkt Bergen, og sammen med politiet, gått i Bergen by. De har satt i gang med – akkurat som representanten Jan Bøhler var innom – å registrere folk som ønsker å samle inn penger eller tigge i byen. Det har gjort at de som har rent mel i posen, forblir i byen, de kommer, registrerer seg og tigger. De som har urent mel i posen, forsvinner. Dermed løser vi det ene problemet, nemlig de kriminelle: De drar ut av byen. Og de som trenger hjelp, står der og tigger. Jeg skjønner at representanten Michael Tetzschner rett og slett er imot dette.

De som støtter et forbud, prøver samtidig å tegne et bilde av tiggerne, både som ofre for menneskehandel og

som en trussel. De mener at kriminalisering av tigging er løsningen på begge problemene. Dette er inkonsekvent og ikke basert på fakta. Det finnes ingen dokumentert sammenheng mellom menneskehandel, organisert kriminalitet og tigging, selv om enkelttilfeller der dette har forekommet, må tas på alvor og bekjempes med kriminalpolitiske tiltak.

Så lenge Norge er med i Schengen, har alle EU-borgere rett til å oppholde seg i Norge. Et forbud mot tigging vil derfor ikke bety at de som i dag har kommet fra Øst-Europa for å tigge i Norge, reiser hjem. Om resultatet blir at disse menneskene – når de uansett blir kriminalisert – tyr til mer lønnsomme former for kriminalitet, eller at antallet gatemusikanter med blokkfløyte går i været, er uvisst og virker heller ikke å være relevant for dem som støtter et forbud. Det finnes ingen raske løsninger for å bli kvitt tiggerne i Oslo eller andre steder i landet, eller i verden for den saks skyld, i hvert fall ikke så lenge et politisk flertall ikke ønsker at vi skal ha kontroll over våre grenser.

Løsgjengerloven ble i sin tid unødvendig fordi man fant løsninger på de sosiale problemene som førte til tigging. Løsningen var og er utdanning, arbeid, bolig og rusmestring. Selv om de sosiale problemene nå må løses i en mye større skala enn dette, er dette fortsatt den eneste muligheten for å motvirke årsakene til at mennesker velger å tigge.

Heidi Greni (Sp) [13:51:48]: Det pågår stadig debatter om det skal være lov til å tigge i Norge eller om det bør forbys, og eventuelt hvordan tigging kan reguleres. Problemstillingen er aktuell. Tilstømmingen av utenlandske tiggere har vært stor de siste årene.

Den såkalte løsgjengerloven ble opphevet av et samlet storting i 2005. Fra 1. juli 2006 ble det lovlig å tigge i Norge. Det er en tydelig sammenheng mellom at lovforbudet ble opphevet og økningen i antallet tiggere.

Tiggingen brer om seg ikke bare i Oslo og andre store byer, men også ellers i landet. Tiggerne dukker opp utenfor butikker, i fergekøer og på dørene hjemme hos folk. Det skaper frykt hos mange. Det er ubehagelig å bli oppsøkt slik hjemme av fremmede. Det har også vært episoder der eldre mennesker har blitt brutalt ranet og utsatt for vold fordi de ikke ville bidra.

Det er sikkert ingen grunn til å påstå at hoveddelen av dem som tigger på dørene, vil stjele i tillegg. Samtidig er det forståelig at mange frykter at det er slik, og blir utrygge. All den tid det ikke innføres et generelt tiggeforbud, skapes det et press på kommunene for å ta et større ansvar for at innbyggerne skal kunne føle seg trygge i sine egne hjem.

Hovedinnsatsen for å forebygge fattigdom og tigging innenlands og i andre land må selvsagt være sosiale tiltak og ikke kriminalpolitiske virkemidler. Norge bidrar bl.a. gjennom EØS-samarbeidet. Målet må være at flest mulig finner andre måter å tjene til livets opphold på enn å tigge. Da hjelper det lite at tigging er lovlig. Det gjør det mindre interessant å finne en jobb. Det finnes eksempler på at foreldre lærer opp ungene til å tigge i stedet for å oppmuntre dem og hjelpe dem til å ta skolegang. Dessverre er det

mange unger som ikke får gjennomføre en utdanning selv om tilbudet er der.

I tillegg – og det er det grunn til å understreke alvorret i – skaper det at tigging er lovlig, et marked for organisert tigging, der bakmenn tjener på andre menneskers nød. Om det er en ukjent bakmann eller en onkel som tvinger andre til å tigge, utgjør ikke store forskjellen for dem det gjelder, enten det er voksne eller unger. Politiet i Bergen og Hordaland for øvrig har gjort en god innsats mot menneskehandel, og de ønsker at tigging igjen skal forbys.

Senterpartiet er opptatt av kommunal selvvråderett og lokaldemokrati. Vi har programfestet at tigging igjen bør forbys, men så lenge det ikke skjer, mener vi at andre tiltak må gjennomføres. Det må åpnes for at kommunene selv kan regulere tiggingen. Bergen og andre byer har innført meldeplikt for dem som skal tigge. Det har bidratt til færre tiggere der. Likevel ser vi at mange steder øker antallet igjen etter en tid.

Det kan være ulike virkemidler som er aktuelle. Meldeplikt er ett av dem, noe annet er å gi kommunene mulighet til å bestemme om, hvor og når tigging skal kunne skje. Vi mener kommunene bør få den muligheten. Videre har Justisdepartementet uttalt at det skal vurderes om det er mulig å hindre innreisetilattelse til folk som ikke kan dokumentere at de kan forsørge seg selv under oppholdet. Senterpartiet støtter at det blir gjort en slik vurdering.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [13:55:51]: Interpellanten tar opp viktige problemstillinger som omhandler mennesker som er i stor nød. Vi har gode ordninger her i Norge, som i utgangspunktet skal sikre at en slipper å tigge etter penger. Men livet utarter seg ganske så forskjellig for oss mennesker, og årsakene til at en velger å tigge, eller må tigge, kan være rus, fattigdom, menneskehandel, organisert kriminalitet eller andre store utfordringer. Det er derfor svært viktig at vi, når vi skal debattere en sak som dette, får med oss de ulike nyansene i saken, og at vi heller ikke blir naive. Vi må se saken både med den enkeltes øyne og med samfunnets øyne.

Interpellanten begrunner sitt forbud mot tigging med at mange av dem som tigger, kan være utsatt for menneskehandel. Det er en legitim påstand. I Bergen har det vært saker oppe for retten, som andre også har vært inne på, der bakmenn har blitt dømt for menneskehandel. Politiet har i Bergen innført påbud om registrering av dem som tigger, samt at de må ha ID-kort på seg. På den måten har politiet fått god oversikt over ulike miljøer, og vi har fått avdekket saker om menneskehandel. Et forbud mot tigging kan medføre at de som er utsatt for menneskehandel, blir enda mer usynlige for politiet, noe som kan virke helt mot sin hensikt.

Menneskehandel er dessverre en stor utfordring, både internasjonalt og her i Norge. Ifølge UNESCO er det sannsynligvis så mange som 27 millioner mennesker som lever i slaveri i verden i dag. Det er barn som holdes som sexslaver i Kambodsja, barnesoldater i Uganda, mennesker som lever i tvangsarbeid i India, som prostituerte i Moldova eller som husslaver i Frankrike. Kvinner, unge og minorite-

ter er spesielt utsatt, og det er ikke bare i andre land at urett begås. Barn, kvinner og menn utnyttes til tvangsarbeid, prostitusjon, tigging og kriminalitet også her i Norge.

Kristelig Folkeparti har vært opptatt av denne problematikken lenge, og har gjennom representantforslag, interpellasjoner og skriftlige spørsmål satt dette på dagsordenen her i Stortinget. Som et eksempel fremmet Kristelig Folkeparti et forslag om å innføre en antislaveridag for å bevisstgjøre både myndigheter og den enkelte borger om dette viktige temaet. Dette forslaget ble dessverre nedstemt – justiskomiteen var enstemmig.

Selv om jeg er uenig i interpellantens forslag, er jeg likevel glad for at kampen mot menneskehandel blir satt på dagsordenen, slik at vi får muligheten til å debattere dette viktige temaet. Bekjempelse av menneskehandel handler om kampen for frihet, selvstendighet, likestilling og menneskeverd. Da er ikke kriminalisering av mennesker i nød veien å gå – i den kampen trenger vi andre virkemidler enn det som blir foreslått her. Det som trengs, er økt kompetanse på området og styrket internasjonalt samarbeid både på statsplan og på organisasjonsplan.

Redd Barna kom i forrige uke ut med en rapport om menneskehandel med barn, som omhandlet barnevernets kunnskap om og arbeid med barn utnyttet i menneskehandel. I den rapporten kommer det fram at barnevernet selv ønsker mer kunnskap om identifisering av mulige ofre for menneskehandel. Kompetanseheving av barnevernsansatte er derfor svært viktig, men det er ikke bare barnevernet som trenger mer kunnskap. Forskning på feltet vil derfor være sentralt i det videre arbeidet med å sikre at kampen mot menneskehandel blir løst med gode tiltak.

Det er også verdt å nevne at Redd Barna eller andre organisasjoner som jobber for mennesker i nød, selv ikke har ytret ønske om et forbud mot tigging. Andre tiltak kan være med og bidra til at vi kan komme et skritt nærmere en løsning, men det krever som sagt både kompetanse og kunnskap. Vi ønsker mer fokus på dette temaet, og Kristelig Folkeparti vil derfor senere i høst komme med et eget forslag i kampen mot menneskehandel.

Trine Skei Grande (V) [14:00:20]: Jeg synes, for å være helt ærlig, at det er en underlig debatt, der man sauser sammen utrolig vanskelige problemstillinger og prøver å få dem til å høres enkle ut. Den inneholder også formuleringer som jeg synes er skremmende, der man snakker om at barn bør være redd enkelte etniske grupper, der man snakker om noen mennesker som annerledes enn andre. Holocaust-senteret gjennomførte en undersøkelse her i vår som viste at 56 pst. av den norske befolkning ikke hadde villet ha en romperson som nabo. Jeg synes ikke det er det norske parlamentets jobb å sørge for at sånne holdninger sprer seg. Her dras sammenhenger som heller ikke politiet har grunnlag for å gjøre.

Vi er medlemmer av EØS. Det betyr at det er fantastisk mange høyt utdannede fra Europa som kommer og redder norsk næringsliv. Men det betyr også at de kriminelle som opptrer i Europa, kommer til Norge. Og det betyr at de fattige som ikke ser en framtid i sitt land, kommer til Norge. Nå sauses dette sammen – om det er rumenere, eller om

det er romfolk. Bare de er observert i samme hus, er det samme gruppe.

Sjøsagt skal vi bekjempe internasjonal kriminalitet. Sjøsagt skal vi bekjempe menneskehandel. Det er sånn i Oslo at lommetyveri har framstått som en skjermet næring som politiet ikke etterforsker. Det er heldigvis i ferd med å snu.

Jeg har snakket mye med våre søsterpartier i EU i forbindelse med menneskehandel, også fordi vårt søsterparti i Sverige sitter med kommissæren på dette området, Cecilia Malmström. Hun kan fortelle at det er ikke påvist noen strøm av romfolk som er menneskehandlere i Europa. De romfolkene som er menneskehandlere i Europa, er ikke rumenske statsborgere – de er fra steder utenfor EU, det er derfor de blir menneskehandlere. Lell blir hennes uttalelse i denne salen brukt som stempel for det.

Statsråden sier at EU bryr seg ikke om dette. EU har i hvert fall laget en egen strategi for bedre integrasjon av rommennesker, mens Norge ikke engang vil hjelpe Frelsesarmeen når Frelsesarmeen ønsker å lage prosjekter i Romania akkurat for denne gruppa. Man ser da at eneste løsninga på dette er et tiggeforbud. Det er knapt noe annet land i Europa som har et tiggeforbud, bare til opplysning. De europeiske landene som har prøvd det, har snudd. Nederland prøvde, og fant ut at det førte bare til at barn tagg i stedet, fordi barn er under den kriminelle lavalder. Kan vi ikke lære noe av Europa, vi da? Er det ingen lærdommer derfra som vi kan bringe til Norge?

Jeg mener at det er en ærlig sak å ønske å strekke ut en hånd hvis du er i nød. Jeg blir langt mindre tråkket på av det enn av alle de selgerne jeg blir utsatt for på vei oppover Karl Johan. Det er ganske rart at en hånd fra et trengende menneske skal vi forby, mens en hjelpeorganisasjon kan stå to kvartaler lenger ned og samle inn penger til det samme mennesket.

Politiet har masse virkemidler. Og sjøl om du er for tigging, betyr det ikke at du er for raning av eldre damer, som det høres ut som her i salen. Politiet har masse virkemidler. Det fins lover mot raning av eldre damer. Det er de lovene som skal håndheves. Ikke lag nye forbud!

Det snakkes like ut om at man stjeler barn fra trygge omgivelser. Er det noen som har vært i det området som skal være trygge omgivelser der man stjeler barn fra? Det går historier om at man må ta vare på kjæledyrene sine, for de blir halshugget og grillt sammen med rotter på engangsgriller rundt omkring i byen. Er det noen som har hørt de historiene før? Det er ingen som kan bevise det i Oslo. Men de gikk før krigen også. Da var de ikke knyttet til romfolk, men de var knyttet til en helt annen etnisk gruppe. Vi ser når slike fordommer dyrkes fram, hva det ender med.

Det er sånn at fattigdom kan gi kriminalitet. Vi er en del av Europa. Vi blir også en del av europeisk fattigdom. Da må vi håndtere det og ikke forby. Da må vi finne løsninger for de menneskene og ikke forby. Da må vi samarbeide med Europa om å finne løsninger for de folkene.

Det virker her i salen som om man syns synd på piken

med svovelstikkene og gjør det ved å forby salg av svovelstikker.

Karin S. Woldseth (FrP) [14:05:34]: Først vil jeg også takke interpellanten for å ta opp en viktig sak. Det er ikke første gang den er her i Stortinget, og det blir nok ikke den siste. Sist gang var det en aldeles bestyrret justisminister som mente at undertegnede var nærmest rasist.

Flere av representantene har vært innom Bergenssaken, og det er flott at man faktisk har fått noen dommer på menneskehandelsaker i Bergen. Jeg har snakket med den avdelingen på politikammeret i Bergen som har ansvaret for organisert kriminalitet, og de sier at det er bare én av fem saker de har muligheten til å etterforske. Mangel på ressurser og en særdeles kostbar etterforskning gjør at man ikke har anledning til å etterforske flere, og det vi ser, er bare toppen av et isfjell. I tillegg kan man nevne at i Bergen forsvant et av vitnene fordi vedkommende ble sendt hjem i påvente av rettssak. Så alt er ikke like rosenrødt. Jeg skulle ønske vi kunne ha bedre statistikk.

Statsråden viser til at barn blir brukt til tigging i Europa. Ja, det er sant, og det er fullstendig uakseptabelt, like uakseptabelt som at prostitusjon henger sammen med tigging, og alt dette er menneskehandel. Det er kyniske bakmenn som sender funksjonshemmede til Norge – de kan ikke sende barn til Norge, for de vil bli tatt fra dem her. Andre steder i Europa skjer ikke det. Her i Norge brukes funksjonshemmede og eldre, og barn og kvinner i andre land. Dette er organisert, og det er velregistrert. Dette er menneskehandel og fullstendig uakseptabelt.

Representanten Tetzschner viser til Europols rapport som viser at tigging og prostitusjon henger sammen. Ja, for alt dette handler om organisert kriminalitet, det handler om menneskehandel på det groveste. Representanten Chaudhry sier at det ikke finnes dokumentert at tigging og prostitusjon henger sammen. Jo, det gjør det. Representanten Tetzschner viste nettopp til i sitt hovedinnlegg at Europol har kommet med en rapport. Det er på bakgrunn av den rapporten som Europol har kommet med, at Europarådet har en sak om dette og vurderer faktisk en konvensjon om forbud mot menneskehandel der tigging er inkludert. Europarådet har allerede gjort et vedtak om å fordømme menneskehandel, det være seg tigging, prostitusjon eller andre kriminelle handlinger.

Det viser seg – det er helt riktig som representanten Skei Grande sier – at veldig mange av de menneskene som blir «trafickert» hit til landet og til resten av Europa, er romfolk som ikke har noen tilhørighet. De er Europas aller største minoritet, på 27 millioner mennesker. Europarådet har kommet med forslag. Vi har foreslått å bidra til prosjekter hvor man faktisk kan gi romfolket et pass, en ID, en tilknytning til et land, og dermed også sikre at barna blir fulgt opp og gis en mulighet til å gå på skole.

Det kan i beste fall være naivt å tro at funksjonshemmede barn og gamle reiser på måfå ut i Europa fordi

de er fattige. Jeg synes at det egentlig er helt forferdelig at vi har denne debatten. Vi skulle fordømt all form for menneskehandel, det være seg funksjonshemmede, eldre, barn – eller om det så bare var for å tigge. Det eneste som virker, er et forbud. Vi har foreslått det tidligere, og det ville ikke overraske meg om dette kommer igjen.

Michael Tetzschner (H) [14:10:45]: Det har vært en tankevekkende debatt, og mange av innleggene har stimulert både følelser og intellekt.

Hvis det ikke var for at representanten Skei Grande hadde forlatt salen, ville jeg kanskje brukt noe mer tid på å kommentere hennes innlegg. Jeg kan si som en oppsummering at det faktagrunnlaget hun argumenterer mot og reagerer litt på å få presentert her i salen, er jo det faktagrunnlaget som politiet og Politidirektoratet har satt sammen i en rapport, og som er fremsendt fra Politidirektoratet til justisministeren.

Da må jeg igjen stoppe litt opp ved det faktum at landets justisminister ikke har gjennomføringskraft og offensivitet til i hvert fall å ta tak i et så klart beskrevet problemområde, som det Politidirektoratet her har gjort. Det er ikke bare Europol-rapporter fra tidligere, nå foreligger det altså på justisministerens bord et brev av 4. juni. Jeg kunne tenke meg å få greie på hvordan statsråden har tenkt å forholde seg til det brevet – om det i det hele tatt besvares eller utkvitteres.

Nå ser jeg at den rød-grønne regjeringen kanskje har litt problemer, men jeg fant faktisk større imøtekommenhet hos representanten Bøhler i hans innlegg. Han var villig til i hvert fall å diskutere sider ved dette – selv om vi nok ikke blir helt enige om det er tilstrekkelig bare å ha en soneavgrensning i Oslo. Jeg tror at et minimum må være at vi begynner med å kunne skrive inn i de store byenes politivedtekter at dette vil vi ikke ha i vår by. Så kan man kanskje, ved at de forskjellige byene velger en litt forskjellig fremgangsmåte, lære av hverandre.

Så må jeg igjen sitere hvorfor meldeplikten ikke kommer til å fungere, bortsett fra at det vil være en de facto- autorisasjon. For meg er det like naturlig å autorisere tiggere som å gi fagbrev til taggere. I Sør-Trøndelag politidistrikt sier de at de «har innført meldeplikt i medhold av politivedtektene», men de uttaler:

«Tiltaket har ikke hatt den tiltenkte effekt mht. å begrense virksomheten, eller å gi oss bedre oversikt over antallet tiggere og/eller deres identitet som oppholder seg i byen til enhver tid».

Så man kan godt prøve dette, men det kommer ikke til å føre frem.

Så er det dette med at ja, vi får tatt den alvorlige kriminaliteten, og det blir irtteført saker, sånn som den i Bergen. Det alle vet, er at det bak en irtteføring er mange mørketall. Så spørsmålet er jo om vi ønsker at våre gater og plasser skal være markeds plasser for internasjonal tiggeindustri – og så si at vi får tatt noen. Det er en meget fattig trøst. Jeg vil ikke nøle med å karakterisere det som passiv medvirkning til en internasjonal

tiggeindustri vi ikke er tjent med å ha i et velferdssamfunn.

Statsråd Grete Faremo [14:14:06]: Det er en viktig debatt interpellanten har tatt opp, og det var også noe av bakgrunnen for at jeg tok fram verdigrunnlaget som denne sal hadde med seg i debatten noen år tilbake. Bondevik II-regjeringen la fram forslaget, og etter regjeringsskiftet sluttet Stortinget seg enstemmig til at man skulle legge skadefølgeprinsippet til grunn også når man diskuterte spørsmålet om å tillate tigging eller ikke. Dette er et grunnlag det er viktig også å ha med seg videre i debatten rundt disse spørsmålene, og jeg hører at det heldigvis gjør seg lite gjeldende skråsikre oppfatninger om hvilke tiltak som virker – selv om det er tydelige røster som tar til orde for et tiggeforbud allerede nå, og man har glemt grunnlaget for enigheten for noen år siden.

Jeg er vel også av den oppfatning at det er vanskelig å slutte seg til definisjonen av «gjennomføringskraft», slik Tetzschner anvender ordet. At gjennomføringskraft mangler dersom man ikke gjennomfører tiltak slik Tetzschner gjerne ville hatt dem, og at man heller ikke kan utfordre den anbefaling som kommer fra en underliggende etat som Politidirektoratet, finner jeg litt underlig. Brevet er besvart, med det initiativet jeg har tatt overfor byrådet i Oslo, og jeg opplever en pragmatisk tilnærming fra byrådet, som også i seg selv er med på å illustrere den diskusjonen som vi vet ikke minst finner sted i Høyre, knyttet til om et tiggeforbud er et riktig virkemiddel eller ikke.

Dette er en krevende diskusjon, og hovedutfordringen er kanskje ikke tiggingen i seg selv, men en del av de krevende forhold som også er belyst godt i salen i dag, og hvor det er nødvendig for politiet å bruke et sett av tiltak. Handler det om menneskehandel i den ene enden og et spørsmål om ordensutfordringer i den andre, er det nødvendig for oss å stille spørsmål ved om et tiggeforbud er et riktig virkemiddel. Så dette er spørsmål vi opplagt vil få anledning til å diskutere i denne salen også i framtiden.

Presidenten: Da er sak nr. 4 ferdigbehandlet.

Sak nr. 5 [14:17:14]

Stortingets vedtak til lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom LO/Norsk Arbeidsmandsforbund og NHO/NHO Service (vekerkonflikten) ved tariffoppgjøret 2012 (Lovvedtak 1 (2012–2013), jf. Innst. 20 L (2012–2013) og Prop. 134 L (2011–2012))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 6 [14:17:52]

Stortingets vedtak til lov om endringer i folketrygdloven og arbeidsmiljøloven (Lovvedtak 2 (2012–2013), jf. Innst. 396 L (2011–2012) og Prop. 118 L (2011–2012))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Votering i sak nr. 1

Etter at det var ringt til votering, uttalte
presidenten: Stortinget går da til votering.

Presidentskapet hadde innstilt:

A

Forslaget til statsbudsjettet medregnet folketrygden for terminen 1. januar–31. desember 2013 (Prop. 1 S (2012–2013)) fordeles til stortingskomiteene slik:

ARBEIDS- OG SOSIALKOMITEEN

Rammeområde 7

(Arbeid og sosial)

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
600	Arbeidsdepartementet		
601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.		
604	Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen		
605	Arbeids- og velferdsetaten	3605	Arbeids- og velferdsetaten
606	Trygderetten		
611	Pensjoner av statskassen		
612	Tilskudd til Statens Pensjonskasse		
613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
614	Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse	3614	Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse
615	Yrkesskadeforsikring	3615	Yrkesskadeforsikring
616	Gruppelivsforsikring	3616	Gruppelivsforsikring
621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering		
634	Arbeidsmarkedstiltak	3634	Arbeidsmarkedstiltak
635	Ventelønn	3635	Ventelønn mv.
640	Arbeidstilsynet	3640	Arbeidstilsynet
642	Petroleumstilsynet	3642	Petroleumstilsynet
643	Statens arbeidsmiljøinstitutt		
646	Pionerdykkere i Nordsjøen		
648	Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.		
649	Treparts bransjeprogrammer		
660	Krigspensjon		
664	Pensjonstrygden for sjømenn		
666	Avtalefestet pensjon (AFP)		
667	Supplerende stønad til personer over 67 år		
847	Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne		
2470	Statens Pensjonskasse	5470	Statens Pensjonskasse
2540	Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn		
2541	Dagpenger		
2542	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	5607	Renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse
2620	Stønad til enslig mor eller far		
2650	Sykepenger		
2651	Arbeidsavklaringspenger		
2655	Uførhet		
2661	Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.		
2670	Alderdom		
2680	Etterlatte		
2686	Gravferdsstønad		
2690	Diverse utgifter	5701	Diverse inntekter
		5704	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs
		5705	Refusjon av dagpenger

<i>Utgifter</i>				<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.		
			Øvrige romertall <i>Arbeidsdepartementet</i>	
II.	Merinntektsfullmakter			
III.	Omdisponeringsfullmakter			
IV.	Fullmakt til overskridelse			
V.	Tilsagnsfullmakter			
VI.	Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån			
VII.	Fullmakt til nettobudsjettering			
			<i>Folketrygden</i>	
II.	Folketrygdytelser			
ENERGI- OG MILJØKOMITEEN				
Rammeområde 12				
(Olje og energi)				
I				
	<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.		
1800	Olje- og energidepartementet	4800		Olje- og energidepartementet
1810	Oljedirektoratet	4810		Oljedirektoratet
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	4820		Norges vassdrags- og energidirektorat
1825	Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	4825		Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi
		4829		Konsesjonsavgiftsfondet
1830	Forskning			
1832	Internasjonalisering			
1833	CO ₂ -håndtering	4833		CO ₂ -håndtering
1870	Petoro AS			
2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten
2442	Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen			
2490	NVE Anlegg	5490		NVE Anlegg
			Øvrige romertall <i>Olje- og energidepartementet</i>	
II.	Merinntektsfullmakter			
III.	Fullmakt til overskridelse			
IV.	Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning Nr. 1			
V.	Tilsagnsfullmakter			
VI.	Fullmakt til å inngå forpliktelser ut over gitt bevilgning			
VII.	Garantifullmakt			
VIII.	Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser			
IX.	Utbyggingsrelaterte forpliktelser			
X.	Forpliktelser før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet			
XI.	Forpliktelser knyttet til petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel			
XII.	Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel			
XIII.	Overføring av eiendomsrett mot bruksrett			
XIV.	Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser			
XV.	Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser			

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
XVI.	Overdragelse av andeler i rørledninger til Gassled		
XVII.	Opphevelse av generalforsamlingsklausulen		
XVIII.	Lån til TCM DA		
XIX.	Opphevelse av vedtak om brukernes innflytelse i Statnett SF gjennom direkte representasjon i styret		

**Rammeområde 13
(Miljø)**

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
1400	Miljøverndepartementet	4400	Miljøverndepartementet
1410	Miljøvernforskning og miljøovervåking		
1425	Vilt- og fisketiltak		
1426	Statens naturoppsyn	4426	Statens naturoppsyn
1427	Direktoratet for naturforvaltning	4427	Direktoratet for naturforvaltning
1429	Riksantikvaren	4429	Riksantikvaren
1432	Norsk kulturminnefond	4432	Norsk kulturminnefond
1441	Klima- og forurensningsdirektoratet	4441	Klima- og forurensningsdirektoratet
1445	Miljøvennlig skipsfart		
1447	Miljøhensyn i offentlige innkjøp		
1448	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
1465	Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur	4465	Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur
1471	Norsk Polarinstitut	4471	Norsk Polarinstitut
1472	Svalbard miljøvernfond		
1474	Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
2465	Statens kartverk		

Øvrige romertall
Miljøverndepartementet

II.	Merinntektsfullmakter
III.	Omdisponeringsfullmakt
IV.	Fullmakt til overskridelse
V.	Bestillingsfullmakter
VI.	Tilsagnsfullmakter
VII.	Fullmakt til å inngå forpliktelser

FAMILIE- OG KULTURKOMITEEN

**Rammeområde 2
(Familie og forbruker)**

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
231	Barnehager		
800	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
840	Krisetiltak		
841	Samliv og konfliktløsning		
842	Familievern	3842	Familievern
843	Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
844	Kontantstøtte		
845	Barnetrygd		
		3846	Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
846	Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
849	Likestillings- og diskrimineringsombudet		
850	Barneombudet		
852	Adopsjonsstøtte		
853	Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker		
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
855	Statlig forvaltning av barnevernet	3855	Statlig forvaltning av barnevernet
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	3856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere
857	Barne- og ungdomstiltak		
858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	3858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
859	EUs ungdomsprogram	3859	EUs ungdomsprogram
860	Forbrukerrådet		
862	Positiv miljømerking		
865	Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
866	Statens institutt for forbruksforskning		
867	Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
868	Forbrukerombudet		
2530	Foreldrepenger		

Øvrige romertall
Kunnskapsdepartementet

IV. Diverse fullmakter
Nr. 3

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

II. Merinntektsfullmakter
F.o.m. kap. 842 post 1 t.o.m. kap. 868 post 1
F.o.m. kap. 3842 post 1 t.o.m. kap. 3868 post 1

III. Satser for barnetrygd

IV. Satser for kontantstøtte

V. Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

**Rammeområde 3
(Kultur)**

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
300	Kulturdepartementet	3300	Kulturdepartementet
314	Kultur og samfunn		
315	Frivillighetsformål		
320	Allmenne kulturformål	3320	Allmenne kulturformål
321	Kunstnerformål		
322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	3322	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom
323	Musikkformål	3323	Musikkformål
324	Scenekunstformål	3324	Scenekunstformål
326	Språk-, litteratur- og bibliotekformål	3326	Språk-, litteratur- og bibliotekformål
328	Museums- og andre kulturvernformål		
329	Arkivformål	3329	Arkivformål
334	Film- og medieformål	3334	Film- og medieformål
335	Mediestøtte		
337	Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
339	Lotteri- og stiftelsestilsynet	3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser

Øvrige romertall

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
			<i>Kulturdepartementet</i>
II.	Merinntektsfullmakter		
III.	Tilsagnsfullmakter		
IV.	Dekning av forsikringstilfelle		
V.	Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd		
VI.	Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.		
VII.	Fordeling av Norsk Tipping AS' overskudd		

FINANSKOMITEEN
Rammeområde 18
(Rammeoverføringer mv. til kommunesektoren)

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
571	Rammetilskudd til kommuner		
572	Rammetilskudd til fylkeskommuner		
575	Ressurskrevende tjenester		

Rammeområde 19
(Tilfeldige utgifter og inntekter)

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
2309	Tilfeldige utgifter	5309	Tilfeldige inntekter

Rammeområde 20
(Finansadministrasjon mv.)

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
1600	Finansdepartementet	4600	Finansdepartementet
1602	Finanstilsynet	4602	Finanstilsynet
1605	Direktoratet for økonomistyring	4605	Direktoratet for økonomistyring
1608	Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring		
1610	Toll- og avgiftsetaten	4610	Toll- og avgiftsetaten
1618	Skatteetaten	4618	Skatteetaten
1620	Statistisk sentralbyrå	4620	Statistisk sentralbyrå
1632	Kompensasjon for merverdiavgift		
1634	Statens innkrevingsentral	4634	Statens innkrevingsentral
1638	Kjøp av klimavoter	4638	Salg av klimavoter
1645	Statens finansfond		
1650	Statsgjeld, renter mv.		
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning		
		5341	Avdrag på utestående fordringer
		5491	Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift
		5603	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift
		5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer

Øvrige romertall
Finansdepartementet

II.	Merinntektsfullmakter
III.	Fullmakter til overskridelse Nr. 2 og 3

<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
IV.	Bestillingsfullmakter		
V.	Kjøp av klimavoter		
VI.	Fullmakt til å inngå avtaler om investeringsprosjekter Nr. 2		
VII.	Garantifullmakter		
VIII.	Fullmakt til fortsatt bobehandling		
IX.	Fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser og feilposterings i tidligere års statsregnskap		
X.	Nettobudsjetteringsfullmakter		
<i>Folketrygden</i>			
II.	Statstilskudd til finansiering av folketrygden		

**Rammeområde 21
(Skatter, avgifter og toll)**

I

<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
		5501	Skatter på formue og inntekt
		5506	Avgift av arv og gaver
		5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum
		5508	Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen
		5511	Tollinntekter
		5521	Merverdiavgift
		5526	Avgift på alkohol
		5531	Avgift på tobakksvarer mv.
		5536	Avgift på motorvogner mv.
		5537	Avgifter på båter mv.
		5538	Veibruksavgift på drivstoff
		5541	Avgift på elektrisk kraft
		5542	Avgift på mineralolje mv.
		5543	Miljøavgift på mineralske produkter mv.
		5546	Avgift på sluttbehandling av avfall
		5547	Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier
		5548	Miljøavgift på visse klimagasser
		5549	Avgift på utslipp av NO _x
		5550	Miljøavgift på plantevernmiddel
		5551	Avgift knyttet til mineralvirksomhet
		5555	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.
		5556	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.
		5557	Avgift på sukker mv.
		5559	Avgift på drikkevareemballasje
		5565	Dokumentavgift
		5568	Sektoravgifter under Kulturdepartementet
		5571	Sektoravgifter under Arbeidsdepartementet
		5572	Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet
		5574	Sektoravgifter under Nærings- og handelsdepartementet
		5575	Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet
		5578	Sektoravgifter under Miljøverndepartementet
		5580	Sektoravgifter under Finansdepartementet
		5583	Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser
		5700	Folketrygdens inntekter

Kap.	<i>Utgifter</i>	Kap.	<i>Inntekter</i>
------	-----------------	------	------------------

Øvrige romertall
Helse- og omsorgsdepartementet

V. Diverse fullmakter
Nr. 2

**Rammeområde 22
(Utbytte mv.)**

I

Kap.	<i>Utgifter</i>	Kap.	<i>Inntekter</i>
------	-----------------	------	------------------

5611	Aksjer i NSB AS
5616	Kommunalbanken AS
5618	Aksjer i Posten Norge AS
5622	Aksjer i Avinor AS
5625	Renter og utbytte fra Innovasjon Norge
5631	Aksjer i AS Vinmonopolet
5651	Aksjer i selskaper under Landbruks- og matdepartementet
5652	Statskog SF – Renter og utbytte
5656	Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning
5680	Innskuddskapital i Statnett SF
5685	Aksjer i Statoil ASA
5693	Utbytte av aksjer i diverse selskaper mv.

Øvrige romertall
Helse- og omsorgsdepartementet

V. Diverse fullmakter
Nr. 3

**HELSE- OG OMSORGSKOMITEEN
Rammeområde 15
(Helse)**

I

Kap.	<i>Utgifter</i>	Kap.	<i>Inntekter</i>
------	-----------------	------	------------------

700	Helse- og omsorgsdepartementet		
702	Beredskap		
703	Internasjonalt samarbeid		
710	Nasjonalt folkehelseinstitutt	3710	Nasjonalt folkehelseinstitutt
711	Ernæring og mattrygghet	3711	Ernæring og mattrygghet
712	Bioteknologinemnda		
715	Statens strålevern	3715	Statens strålevern
716	Statens institutt for rusmiddelforskning	3716	Statens institutt for rusmiddelforskning
718	Rusmiddelforebygging	3718	Rusmiddelforebygging
719	Annet folkehelsearbeid		
720	Helsedirektoratet	3720	Helsedirektoratet
721	Statens helsetilsyn		
722	Norsk pasientskadeerstatning	3722	Norsk pasientskadeerstatning
723	Pasientskadenemnda	3723	Pasientskadenemnda
724	Statens autorisasjonskontor for helsepersonell	3724	Statens autorisasjonskontor for helsepersonell
725	Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten	3725	Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten
726	Statens helsepersonellnemnd		
728	Klagenemnda for behandling i utlandet og Preimplantasjonsdiagnostikknemnda		
729	Pasient- og brukerombud		
732	Regionale helseforetak	3732	Regionale helseforetak

<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
733	Habilitering og rehabilitering		
734	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak		
750	Statens legemiddelverk	3750	Statens legemiddelverk
751	Legemiddeltiltak		
761	Omsorgstjeneste		
762	Primærhelsetjeneste		
763	Rustiltak		
764	Psykisk helse		
769	Utredningsvirksomhet mv.		
770	Tannhelsetjenester		
780	Forskning		
781	Forsøk og utvikling mv.		
782	Helseregistre		
783	Personell		
2711	Spesialisthelsetjeneste mv.		
2751	Legemidler mv.		
2752	Refusjon av egenbetaling		
2755	Helsetjenester i kommunene mv.		
2756	Helsehjelp i utlandet		
2790	Andre helsetiltak		
Øvrige romertall			
<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>			
II.	Merinntektsfullmakter		
III.	Bestillingsfullmakter		
IV.	Tilsagnsfullmakter		
V.	Diverse fullmakter		
	Nr. 1		

JUSTISKOMITEEN
Rammeområde 5
(Justis)

I

<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
61	Høyesterett		
400	Justis- og beredskapsdepartementet	3400	Justis- og beredskapsdepartementet
		3410	Rettsgebyr
410	Tingrettene og lagmannsrettene		
411	Domstoladministrasjonen		
413	Jordskiftedomstolene	3413	Jordskiftedomstolene
414	Forliksråd og andre domsutgifter		
430	Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	3430	Kriminalomsorgens sentrale forvaltning
432	Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	3432	Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)
440	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	3440	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten
441	Oslo politidistrikt	3441	Oslo politidistrikt
442	Politi høgskolen	3442	Politi høgskolen
445	Den høyere påtalemyndighet		
446	Den militære påtalemyndighet		
448	Grensekommisjonen		
451	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	3451	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap
452	Sentral krisehåndtering		
455	Redningstjenesten	3455	Redningstjenesten
460	Spesialenheten for politisaker		
466	Særskilte straffesaksutgifter m.m.		
467	Norsk Lovtidend		
468	Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker		

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
469	Vergemålsordningen	3469	Vergemålsordningen
470	Fri rettshjelp	3470	Fri rettshjelp
471	Statens erstatningsansvar		
472	Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre		
473	Statens sivilrettsforvaltning	3473	Statens sivilrettsforvaltning
474	Konfliktråd	3474	Konfliktråd
475	Bobehandling		
Øvrige romertall <i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>			
II.	Merinntektsfullmakter		
	Nr. 1		
	Alle unntatt kap. 456/3456, 490/3490 og 491/3491		
	Nr. 2		
IV.	Bestillingsfullmakt		
VI.	Videreføring av bobehandling		
VII.	Nettobudsjetteringsfullmakt		
VIII.	Avhending av sivilforsvarsanlegg		
X.	Stortingets rettferdsvederlagsordning		

KIRKE-, UTDANNINGS- OG FORSKNINGSKOMITEEN

Rammeområde 16

(Kirke, utdanning og forskning)

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
200	Kunnskapsdepartementet		
220	Utdanningsdirektoratet	3220	Utdanningsdirektoratet
221	Foreldreutvalgene for grunnsopplæringen og barnehagene		
222	Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	3222	Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat
223	Sametinget		
224	Senter for IKT i utdanningen	3224	Senter for IKT i utdanningen
225	Tiltak i grunnsopplæringen	3225	Tiltak i grunnsopplæringen
226	Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen		
227	Tilskudd til særskilte skoler		
228	Tilskudd til private skoler mv.		
229	Statens fagskole for gartnere og blomster- dekoratører	3229	Statens fagskole for gartnere og blomster- dekoratører
230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem	3230	Statlig spesialpedagogisk støttesystem
252	EUs program for livslang læring		
253	Folkehøyskoler		
254	Tilskudd til voksenopplæring		
255	Tilskudd til freds- og menneskerettssentre		
256	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk	3256	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk
257	Program for basiskompetanse i arbeidslivet		
258	Tiltak for livslang læring		
260	Universiteter og høyskoler		
270	Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter		
276	Fagskoleutdanning		
280	Felles enheter	3280	Felles enheter
281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler	3281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler
283	Meteorologiformål		
284	De nasjonale forskningsetiske komiteene		
285	Norges forskningsråd		

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
287	Forskningsinstitutter og andre tiltak	3287	Forskningsinstitutter og andre tiltak
288	Internasjonale samarbeidstiltak	3288	Internasjonale samarbeidstiltak
310	Tilskudd til trossamfunn m.m.		
920	Norges forskningsråd		
1020	Havforskningsinstituttet	4020	Havforskningsinstituttet
1021	Drift av forskningsfartøyene	4021	Drift av forskningsfartøyene
1022	NIFES	4022	NIFES
1023	Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU	4023	Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU
1137	Forskning og innovasjon		
1590	Kirkelig administrasjon	4590	Kirkelig administrasjon
1591	Presteskapet	4591	Presteskapet
1592	Nidaros domkirke m.m.	4592	Nidaros domkirke m.m.
2410	Statens lånekasse for utdanning	5310	Statens lånekasse for utdanning
		5610	Renter av lån til Nofima AS
		5617	Renter fra Statens lånekasse for utdanning

Øvrige romertall
Kunnskapsdepartementet

- II. Merinntektsfullmakter
- III. Tilsagnsfullmakter
- IV. Diverse fullmakter
Nr. 1, 2 og 4

Nærings- og handelsdepartementet

- VI. Tilsagnsfullmakter
Nr. 1 kap. 920 post 50

Fiskeri- og kystdepartementet

- II. Merinntektsfullmakter
Nr. 1
F.o.m. kap. 1020 post 1 t.o.m. kap. 1022 post 21
F.o.m. kap. 4020 post 3 t.o.m. kap. 4022 post 1
- VII. Fullmakt til overskridelse mot etterfølgende inntekter

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet

- II. Merinntektsfullmakter
F.o.m. kap. 1590 post 1 t.o.m. kap. 1592 post 1
F.o.m. kap. 4590 post 2 t.o.m. kap. 4592 postene
2 og 3

KOMMUNAL- OG FORVALTNINGSKOMITEEN

**Rammeområde 1
(Statsforvaltning)**

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
20	Statsministerens kontor		
21	Statsrådet	3021	Statsrådet
24	Regjeringsadvokaten	3024	Regjeringsadvokaten
1500	Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet		
1502	Tilskudd til kompetanseutvikling		
1503	Midler til opplæring og utvikling av tillitsvalgte		
1510	Fylkesmannsembetene	4510	Fylkesmannsembetene

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
1520	Departementenes servicesenter	4520	Departementenes servicesenter
1530	Tilskudd til de politiske partier		
1560	Direktoratet for forvaltning og IKT	4560	Direktoratet for forvaltning og IKT
1570	Datatilsynet		
1571	Personvernemnda		
1580	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
1581	Eiendommer til kongelige formål	4581	Eiendommer til kongelige formål
1582	Utvikling av Fornebuområdet		
1584	Eiendommer utenfor husleieordningen	4584	Eiendommer utenfor husleieordningen
2445	Statsbygg	5445	Statsbygg
		5446	Salg av eiendom, Fornebu

Øvrige romertall

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

- II. Merinntektsfullmakter
 Kap. 1510 post 21 og kap. 4510 post 1
 Kap. 1520 post 1 og kap. 4520 postene 2 og 3
 Kap. 1560 postene 1, 21, 22 og 23 og kap. 4560
 postene 3, 4, 5 og 6
 Kap. 1584 post 1 og kap. 4584 post 2
- III. Fullmakt til nettobudsjettering
- IV. Fullmakter til overskridelse
- V. Omdisponeringsfullmakter
- VI. Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet
 til investeringsprosjekter
- VII. Fullmakter i forbindelse med
 kurantprosjektordningen
- VIII. Diverse fullmakter

Finansdepartementet

- III. Fullmakter til overskridelse
 Nr. 1

Rammeområde 6**(Innvandring, regional utvikling og bolig)**

I

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
490	Utlendingsdirektoratet	3490	Utlendingsdirektoratet
491	Utlendingsnemnda		
500	Kommunal- og regionaldepartementet		
551	Regional utvikling og nyskaping		
552	Nasjonalt samarbeid for regional utvikling		
554	Kompetansesenter for distriktsutvikling		
579	Valguttgifter		
580	Bostøtte		
581	Bolig- og bomiljøtiltak		
582	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg		
585	Husleietvistutvalget	3585	Husleietvistutvalget
586	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser		
587	Direktoratet for byggkvalitet	3587	Direktoratet for byggkvalitet
820	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet		
821	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	3821	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere
822	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	3822	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
823	Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene		
1533	Sametinget	4533	Sametinget
1534	Tilskudd til samiske formål		
1535	Galdu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter		
1536	Internasjonalt reindriftssenter		
1540	Nasjonale minoriteter	4540	Nasjonale minoriteter
2412	Husbanken	5312	Husbanken
2426	SIVA SF	5326	SIVA SF
		5613	Renter fra SIVA SF
		5615	Husbanken

Øvrige romertall

Justis- og beredskapsdepartementet

II.	Merinntektsfullmakter
	Kap. 490 post 1 og kap. 3490 post 5
	Kap. 491 post 1 og kap. 3491 post 1
III.	EFFEKT-programmet
V.	Tilsagnsfullmakt
IX.	Midlertidig innkvartering av asylsøkere og flyktninger

Kommunal- og regionaldepartementet

II.	Merinntektsfullmakter
IV.	Tilsagnsfullmakter
V.	Investeringsramme skole- og svømmeanlegg

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

II.	Merinntektsfullmakter
	Kap. 820 post 1 og kap. 3820 post 1
	Kap. 823 post 1 og kap. 3823 post 1

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

II.	Merinntektsfullmakter
	Kap. 1535 post 1 og kap. 4535 post 2
	Kap. 1536 post 1 og kap. 4536 post 2

KONTROLL- OG KONSTITUSJONSKOMITEEN**Rammeområde 14****(Konstitusjonelle institusjoner)****I**

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>	
Kap.		Kap.	
1	H.M. Kongen og H.M. Dronningen		
2	H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen		
41	Stortinget	3041	Stortinget
42	Ombudsmannnemnda for Forsvaret		
43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen		
44	Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste		
51	Riksrevisjonen	3051	Riksrevisjonen

Øvrige romertall

Finansdepartementet

VI.	Fullmakt til å inngå avtaler om investeringsprosjekter
	Nr. 1

<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.	
NÆRINGSKOMITEEN		
Rammeområde 9		
(Næring)		
I		
<i>Utgifter</i>		<i>Inntekter</i>
Kap.	Kap.	
900	Nærings- og handelsdepartementet	3900 Nærings- og handelsdepartementet
901	Styret for det industrielle rettsvern	3901 Styret for det industrielle rettsvern
902	Justervesenet	3902 Justervesenet
903	Norsk akkreditering	3903 Norsk akkreditering
904	Brønnøysundregistrene	3904 Brønnøysundregistrene
905	Norges geologiske undersøkelse	3905 Norges geologiske undersøkelse
906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
909	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
910	Sjøfartsdirektoratet	3910 Sjøfartsdirektoratet
913	Standardisering	
914	Klagenemnda for industrielle rettigheter	3914 Klagenemnda for industrielle rettigheter
922	Romvirksomhet	
924	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
929	Norsk Designråd	
934	Internasjonaliseringstiltak	
937	Svalbard Reiseliv AS	
950	Forvaltning av statlig eierskap	3950 Forvaltning av statlig eierskap
953	Kings Bay AS	
960	Raufoss ASA	
		3961 Selskaper under NHDs forvaltning
1550	Konkurransetilsynet	4550 Konkurransetilsynet
2421	Innovasjon Norge	5325 Innovasjon Norge
2429	Eksportkreditt Norge AS	5329 Eksportkreditt Norge AS
2460	Garanti-instituttet for eksportkreditt	5460 Garanti-instituttet for eksportkreditt
		5614 Renter fra Garanti-instituttet for eksportkreditt
		5629 Renter fra Eksportkreditt Norge AS
Øvrige romertall		
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>		
II.	Merinntektsfullmakter	
IV.	Fullmakt til å overskride Nr. 1 og 2	
V.	Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning Nr. 1 og 3	
VI.	Tilsagnsfullmakter Alle unntatt nr. 1 kap. 920 post 50	
VII.	Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende	
VIII.	Garantifullmakter	
IX.	Dekning av forsikringstilfeller	
X.	Utlånsfullmakter	
XI.	Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak	
XII.	Fullmakter om såkornfond opprettet mellom 1997 og 2000	
XIII.	Fullmakter vedrørende Norsk Romsenter	

<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
XIV.	Fullmakter til å bortfeste		
XV.	Endring i statlige eierposter		
<i>Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet</i>			
II.	Merinntektsfullmakter Kap. 1550 post 23 og 4550 post 4		
Rammeområde 10 (Fiskeri)			
I			
<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
1000	Fiskeri- og kystdepartementet	4000	Fiskeri- og kystdepartementet
1001	Deltakelse i internasjonale organisasjoner		
1030	Fiskeridirektoratet	4030	Fiskeridirektoratet
1050	Diverse fiskeriformål		
2415	Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak		
Øvrige romertall <i>Fiskeri- og kystdepartementet</i>			
II.	Merinntektsfullmakter Nr. 1 Kap. 1000 post 21 og kap. 4000 post 4 Kap. 1030 post 21 og kap. 4030 post 22		
VI.	Garantifullmakt		
Rammeområde 11 (Landbruk)			
I			
<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
1100	Landbruks- og matdepartementet	4100	Landbruks- og matdepartementet
1112	Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	4112	Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet
1115	Mattilsynet	4115	Mattilsynet
1138	Støtte til organisasjoner m.m.		
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
1141	Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
1143	Statens landbruksforvaltning	4143	Statens landbruksforvaltning
1144	Regionale og lokale tiltak i landbruket		
1147	Reindriftsforvaltningen	4147	Reindriftsforvaltningen
1148	Naturskade – erstatninger		
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket		
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	4150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.
1151	Til gjennomføring av reindriftsavtalen		
1161	Statskog SF – forvaltningsdrift	4162	Statskog SF – Forvaltning av statlig eierskap
		5576	Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet
Øvrige romertall <i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
II.	Merinntektsfullmakter		
III.	Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein		
IV.	Tilsagnsfullmakter		
V.	Salg av fast eiendom		

<i>Utgifter</i>	Kap.	<i>Inntekter</i>	
TRANSPORT- OG KOMMUNIKASJONSKOMITEEN			
Rammeområde 17			
(Transport og kommunikasjon)			
I			
<i>Utgifter</i>	Kap.	<i>Inntekter</i>	
Kap. 456	Direktoratet for nødkommunikasjon	3456	Direktoratet for nødkommunikasjon
1062	Kystverket	4062	Kystverket
1070	Samfunnet Jan Mayen og Loran-C	4070	Samfunnet Jan Mayen og Loran-C
1300	Samferdselsdepartementet	4300	Samferdselsdepartementet
1301	Forskning og utvikling mv.		
1310	Flytransport		
1311	Tilskudd til regionale flyplasser		
		4312	Oslo Lufthavn AS
1313	Luftfartstilsynet	4313	Luftfartstilsynet
1314	Statens havarikommisjon for transport		
1320	Statens vegvesen	4320	Statens vegvesen
		4322	Svinesundsforbindelsen AS
1330	Særskilte transporttiltak		
1350	Jernbaneverket	4350	Jernbaneverket
1351	Persontransport med tog		
1354	Statens jernbanetilsyn	4354	Statens jernbanetilsyn
1370	Posttjenester		
1380	Post- og teletilsynet	4380	Post- og teletilsynet
1561	IKT-politikk		
1562	Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram		
		5619	Renter av lån til Oslo Lufthavn AS
		5624	Renter av Svinesundsforbindelsen AS
Øvrige romertall			
<i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>			
II.	Merinntektsfullmakter Nr. 1 kap. 456 og 3456		
<i>Fiskeri- og kystdepartementet</i>			
II.	Merinntektsfullmakter Nr. 1 Kap. 1062 postene 1 og 45 Kap. 4062 post 2 og kap. 5575 post 74 Kap. 1070 post 1 og kap. 4070 post 7 Nr. 2		
III.	Fullmakt til overskridelser		
IV.	Bestillingsfullmakter		
V.	Tilsagnsfullmakter		
<i>Samferdselsdepartementet</i>			
II.	Salg og bortfeste av fast eiendom		
III.	Merinntektsfullmakter		
IV.	Merinntektsfullmakter		
V.	Fullmakt til forskuttering		
VI.	Fullmakter til å pådra staten forpliktelser knyttet til investeringsprosjekter		
VII.	Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for vedlikeholdsarbeider		
VIII.	Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for riksvegferjedriften		

<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
IX.	Investeringsramme transporttiltak i fylkene		
X.	Merinntektsfullmakter		
XI.	Bestillingsfullmakter		
XII.	Tilsagnsfullmakter		
XIII.	Fullmakt til forskuttering		
XIV.	Fullmakter til å pådra staten forpliktelser knyttet til investeringsprosjekter		
XV.	Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for vedlikeholdsarbeider		
XVI.	Restverdisikring for eksisterende materiell, oppgraderinger av eksisterende materiell og investeringer i nytt materiell		
XVIII.	Overføringer til og fra reguleringsfondet		
XIX.	Oslopakke 3		

UTENRIKS- OG FORSVARSKOMITEEN

Rammeområde 4

(Utenriks)

I

<i>Utgifter</i>			<i>Inntekter</i>
Kap.		Kap.	
100	Utenriksdepartementet	3100	Utenriksdepartementet
103	Regjeringens fellesbevilgning for representasjon		
104	Kongefamiliens offisielle reiser til utlandet		
115	Kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål		
116	Deltaking i internasjonale organisasjoner		
117	EØS-finansieringsordningene		
118	Nordområdetiltak m.v.		
140	Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen		
141	Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)		
144	Fredskorpset		
150	Bistand til Afrika		
151	Bistand til Asia		
152	Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika		
153	Bistand til Latin-Amerika		
160	Sivilt samfunn og demokratiutvikling		
161	Næringsutvikling		
162	Overgangsbistand (gap)		
163	Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter		
164	Fred, forsoning og demokrati		
165	Forskning, kompetanseheving og evaluering		
166	Miljø og bærekraftig utvikling mv.		
167	Flyktningtiltak i Norge, godkjent som -utviklingshjelp (ODA)		
168	Kvinner og likestilling		
169	Globale helse- og vaksineinitiativ		
170	FN-organisasjoner mv.		
171	Multilaterale finansinstitusjoner		
172	Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak		
480	Svalbardbudsjettet		

<i>Utgifter</i>	Kap. Øvrige romertall <i>Utenriksdepartementet</i>	<i>Inntekter</i>
Kap.		
II.	Merinntektsfullmakter	
III.	Omdisponeringsfullmakt	
V.	Agio/Disagio	
VI.	Bruk av opptjente rentemidler	
VII.	Tilsagnsfullmakter	
VIII.	Garantifullmakter	
IX.	Dekning av forsikringstilfelle	
X.	Toårige budsjettvedtak	
XI.	Ettergivelse av fordringer	
XII.	Utbetaling av tilskudd	
XIII.	Bruk av gjeldsbrev og raskere trekk på gjeldsbrev	
XIV.	Deltakelse i kapitaløkninger i internasjonale utviklingsbanker og fond	

**Rammeområde 8
(Forsvar)**

I

<i>Utgifter</i>	Kap.	<i>Inntekter</i>
Kap.		
1700	Forsvarsdepartementet	Forsvarsdepartementet
1710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg
1716	Forsvarets forskningsinstitutt	
1719	Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet	
1720	Felles ledelse og kommandoapparat	Felles ledelse og kommandoapparat
1723	Nasjonal sikkerhetsmyndighet	Nasjonal sikkerhetsmyndighet
		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben
1725	Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
1731	Hæren	Hæren
1732	Sjøforsvaret	Sjøforsvaret
1733	Luftforsvaret	Luftforsvaret
1734	Heimevernet	Heimevernet
1735	Etterretningstjenesten	
1740	Forsvarets logistikkorganisasjon	Forsvarets logistikkorganisasjon
1760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg
1761	Nye kampfly med baseløsning	
1790	Kystvakten	Kystvakten
1791	Redningshelikoptertjenesten	Redningshelikoptertjenesten
1792	Norske styrker i utlandet	Norske styrker i utlandet
1795	Kulturelle og allmenntnyttige formål	Kulturelle og allmenntnyttige formål
		Militære bøter

Øvrige romertall
Forsvarsdepartementet

II.	Merinntektsfullmakter
III.	Bestillingsfullmakter
IV.	Tilsagnsfullmakter
V.	Nettobudsjettering av salgsomkostninger
VI.	Personell
VII.	Investeringsfullmakter
VIII.	Fullmakter vedrørende fast eiendom
IX.	Tidspunkt for belastning av utgiftsbevilgninger

B

Prop. 1 LS (2012–2013) Skatter, avgifter og toll 2013 behandles av finanskomiteen, jf. rammeområde 22.

C

Kap. 2800/5800 Statens pensjonsfond utland, kap. 5999 Statslånemidler og statsbudsjettets 90–99-poster, samt forslag til vedtak III og VI under Kommunal- og regionaldepartementet, III, IV nr. 3 og 4 og V nr. 2 under Nærings- og handelsdepartementet, IV under Utenriksdepartementet og IV nr. 2 under Olje- og energidepartementet, behandles av finanskomiteen utenfor rammeområdene.

D

Utenrikskomiteen avgir innstilling om Svalbardbudsjettet.

Votering:

Presidentskapets innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidentskapet hadde innstilt:

I

I reglement om Register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser gjøres følgende endringer:

§ 7 skal lyde:

Navn på selskaper, organisasjoner, institusjoner eller enkeltpersoner som yter vedkommende representant økonomisk støtte, herunder materielle fordeler, sekretærbi-stand o.l., og som kommer i tillegg til de *midler Stortinget* stiller til rådighet.

§ 9 skal lyde:

Selskapsinteresser (aksjer, andeler m.v.) som overskrider én prosent av selskapskapitalen *eller grunnbeløpet i folketrygden (1 G)*, og som vedkommende selv eier *enten direkte eller indirekte gjennom et annet selskap*.

Ny § 14 skal lyde:

Opplysningene registrert i medhold av §§ 10 og 11 foreldes 10 år etter tidspunktet for reisen eller ytelsen.

Gjeldende § 14 blir § 15.

II

Endringene trer i kraft straks.

Votering:

Presidentskapets innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Under debatten har presidentskapets medlem Akhtar Chaudhry satt fram to forslag.

Forslag nr. 1 lyder:

«Økning i årlig godtgjørelse for 2012 for stortingsrepresentanter, statsminister og statsråder settes til 19 958 kroner, tilsvarende årlig gjennomsnittlig kronetillegg for heltidsstillinger i Norge. I samsvar med dette samtykker Stortinget i at følgende godtgjørelser fastsettes med virkning fra 1. mai 2012:

Stortingsrepresentanter	kr	794 167 pr. år
Regjeringsmedlemmer	kr	1 121 337 pr. år
Statsminister	kr	1 372 237 pr. år»

Forslag nr. 2 lyder:

«Utviklingen i godtgjørelsen til stortingsrepresentanter, statsråder og statsminister fastsettes på basis av årlig gjennomsnittlig kronetillegg i Norge.»
Det votes over disse forslagene.

Voteringstavlene viste at det var avgitt 91 stemmer mot og 11 stemmer for forslagene fra presidentskapets medlem Akhtar Chaudhry.

(Voteringsutskrift kl. 14.27.47)

Tore Hagebakken (A) (fra salen): Jeg stemte feil!

Presidenten: Siden flere tydeligvis har stemt feil, tar vi voteringen på nytt.

Votering:

Forslagene fra presidentskapets medlem Akhtar Chaudhry ble med 92 mot 7 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 14.28.56)

Presidenten: Presidenten vil minne om at det er stemmeplikt.

Presidentskapet hadde innstilt:

Stortinget samtykker i at følgende godtgjørelser fastsettes med virkning fra 1. mai 2012:

Stortingsrepresentanter	kr	811 505 pr. år
Regjeringsmedlemmer	kr	1 158 927 pr. år
Statsminister	kr	1 425 352 pr. år

Votering:

Presidentskapets innstilling ble bifalt med 91 mot 7 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.29.37)

Presidenten: I sak nr. 4 foreligger det ikke noe votingstema.

Votering i sakene nr. 5 og 6

Presidenten: Sakene nr. 5 og 6 er andre gangs behandling av lovsaker.

Det foreligger ingen forslag til anmerkning, og Stortingets lovvedtak er dermed bifalt ved andre gangs behandling og blir å sende Kongen i overensstemmelse med Grunnloven.

S a k n r. 7 [14:30:35]

Referat

1. (21) Lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom LO/Fagforbundet og NHO/NHO Service (private sykehjem) ved tariffoppgjøret 2012 (Prop. 2 L (2012–2013))
2. (22) Endringer i lov om offentlige anskaffelser m.m. (offentlig tilsyn med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter) (Prop. 5 L (2012–2013))
3. (23) Endringer i folketrygdloven (tiltak mot misbruk av velferdsordninger) (Prop. 7 L (2012–2013))
Enst.: Nr. 1, 2 og 3 sendes arbeids- og sosialkomiteen.
4. (24) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om omfordeling av barnetrygden (Dokument 8:9 S (2012–2013))
Enst.: Sendes familie- og kulturkomiteen.

5. (25) Auka låneramme i Husbanken (Prop. 8 S (2012–2013))
Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
6. (26) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingsseksjonen 2011–2012 (Meld. St. 4 (2012–2013))
Enst.: Sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.
7. (27) Endringer i jordskifteloven (Prop. 3 L (2012–2013))
Enst.: Sendes næringskomiteen.
8. (28) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 139/2012 av 13. juli 2012 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 911/2010 om den innledende driftsfasen av det europeiske jordobservasjonsprogrammet (GMES) (Prop. 4 S (2012–2013))
Enst.: Sendes næringskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
9. (29) Finansiering av planlagt utbygging av fv. 33 på strekningen Skreifjella – Totenvika i Østre Toten kommune i Oppland (Prop. 6 S (2012–2013))
10. (30) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Halleraker, Ingjerd Schou, Lars Myraune, Bjørn Lødemel og Elisabeth Røbekk Nørve om bruk av mer moderne metoder i vei- og jernbaneutbygginger (Dokument 8:5 S (2012–2013))
Enst.: Nr. 9 og 10 sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.
11. (31) EØS-avtalen og Norges øvrige avtaler med EU (Meld. St. 5 (2012–2013))
Enst.: Sendes utenriks- og forsvarskomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens sakskart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 14.31.